אוהב ישראל — קדושים

וידבר גו' כל עדת וגו' קדושים תהיו כי קדוש וגו'. לכאורה אינו מובן מהו נתינת טעם באומרו כי קדוש אני גו' כי איך יוכל האדם להדמות לבוראו ית' ממ"ה הקב"ה בורא כל העולמים והוא א"ס וא"ת ומושלל מהשגה. עוד למה נתנה התוה"ק פה טעם יותר מבכל המצות גם לידע ענין הציווי באומרו קדושים תהיו מהפירושה ואיכותה: אמנם י"ל כי הנה פרשה זו נסמכה לפ' עריות דלעיל בפ' אחרי ובפ' הקודמת הזהירנו הבורא ית' להיותינו פרושים מן העריות האסורות וכאן בא הכתוב להוסיף קדושה על בנ"י עם ה' בני אל חי ע"ד שאמרו קדש עצמך במותר לך. והיינו הגם שנצטווה האיש הישראלי לקיים מצות עונה כידוע מדחז"ל. אמנם לבל יעלה על מחשבתו לשום תאוה חומרי וגשמי רק יהיה בדול ומופרש מחשק התאוה ואדרבה לקדש את עצמו אז במחשבות קדושות בכל האפשרי לפי ערך השגת כאו"א. וכמבואר בספה"ק. וזהו לשון קדושים תהיו לשון פרישה והבדלה. וכמ"ש התוי"ט בפי' הלשון הרי את מקודשת לי עיי"ש ואולי יאמר האומר וכי היאך אפשר לבוא לבחי' מצוה זו ולקיימה והלא התאוה שולטת על הרצון ואיך הוא באפשרי להכניס בחי' הריחוק והפרישה והקדושה. בבחי' החושב והלא התאוה מנגדה ההפכיי אכן יש עצה לאיש הישראלי הרוצה להיות להרחיק עצמו מהתאוה הבהמית ולהכנס בגבול הקדושה והוא שיהיה חקוק במחשבתו בכל עת ועונה. והלא ידוע כי כל בחי' נשמת עם בנ"י המה חצובים מתחת כסא כבודו ית' ויית' והם חלק אלוה ממעל ומדביק עצמו בשורשו הרמה בקודש באהבה וביראה. והבורא בהוב"ש הנכבד והנורא. ידוע כי הוא ממלא כל עלמין ולית אתר פנוי מיני' ועכ"ז הוא מובדל ומופרש מכל עלמין וכשאדם בא לידי דביקות הש"י באמת ובאהבה וביראה אז הוא בסוד נשמת שדי תבינם ויכול לבוא לבחי' זו להדמו' לקונו כביכול בבחי' זו שהוא פרישות וקדוש' כי הוא חלק אלוה ממעל ומה שישנו בהשורש ישנו ג"כ בגדר הענפי'. ולז"א הכתוב כי קדוש אני ה' אלהיכם. היינו לאשר אני אלהיכם ונשמותיכם המה חלק אלוה ממעל לזה יש יכולת ביד כל איש ישראלי לבוא לבחי' קדושה הלזו כאו"א לפי בחינתו ושורש נשמתו בקודש ולזה בא הציווי בפרשה זו בהקהל דבר אל כל עדת בנ"י כי כל נשמות ישראל המה חצובים ממקור עליון זו למעלה מזו. אמנם כולם שוים לטובה ולקדושה ולברכה. והבן כ"ז היטב: או י"ל דבאמת יש בישראל אנשים צדיקים שנשמתם מאיר להם כ"כ עד שבנקל יכולים השיג מדריגה זו לקדש עצמם במותר להם וכמבואר אך יש אנשים כשרים פחותי הערך שאין בכח השגתם להגיע בעצמם למדריגת קדושה בלתי עזר וסיוע לזאת עצה קמ"ל לכלול עצמו עם כל אחינו בנ"י יחד. ואז איש את אחיו יעזורו. דהנה כתיב נר ה' נשמת אדם ר"ל דהנשמה נמשלה לנר. וכמו שראינו כמה פעמים באיזה נר שאינו יכול לדלוק יפה ולהאיר בפ"ע עכ"ז כשמדבקין זה הנר לכמה נרות יפים אז גם הנר הזה בטל ונכלל בכלל נרות היפים ודולק גם הוא ביניהם. כמ"כ בנשמות ישראל כשהם כלולים יחד אז אף הנשמה שאינה מאירה כ"כ בפ"ע מכ"מ מתוך כללותה עם שאר נשמות ישראל מאירה ג"כ ומתעוררת גם היא לעבודת הש"י וז"ש כל עדת בנ"י ר"ל שיוכללו יחד כל העדה הקדושה ואז קדושים תהיו שיהא היכולת ביד כאו"א מישראל לבוא למדריגות קדושה. כי קדוש אני גו' וכולכם באתם ממקום אחד ומשורש אחד נחצבו נשמתכם ועי"ז בהתכללותם יחד בנקל יבואו למדריגה זו וכיה"ר אמן:

קדושים תהיו. במדרש יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני קדושתי למעלה מקדושתכם והוא תמוה. וכי יעלה על דעת שום אדם שיוכל להיות כמוהו ית'. והלא כתיב ואל מי תדמיוני כו'. אך ידוע דתיבת קדושה מורה על הבדלה והפרשה כמבואר בסמוך. ועי"ז שהאדם מבדיל ומפריש א"ע מחלק הרע ומואסו בלבו ועושה סייגים וגדרים לאיבריו ולחושיו שלא ישוב עוד לכסלה. מזה יוכל לבוא לבחי' קדושה. שהוא מורה ג"כ על הזמנה ודביקות היינו שמזמין א"ע ומכין להדביק עצמו בהש"י שהוא הטוב האמיתי. ובזה ממשיך עליו קדושה מלמעלה. ונודע מאחז"ל שהקב"ה מניח תפילין וכתוב בהם ומי כעמך ישראל כו'. ובודאי שאין לומר הדבר כפשוטו. שהוא ית' המופשט מכל צורה ודמיון כו' מניח תפילין. רק הוא דרך משל. והוא רומז על דביקות הש"י בהכנ"י במחשבתו ורצונו כביכול. להיטיב לזרע ישראל בכל עת. ולהשפיע להם כל מיני השפעות טובות. ובחי' זו נקרא הנחת תפילין. כי עיקר כוונת מצות הנחת תפילין הוא לייחד תאות ומחשבות לבבינו לעבודתו ית"ש. ואנו משעבדין המוחין שלנו והלבבות והחושים וכל הכוחות שלא לעשות עמהם כ"א רצונו ית"ש. ולכך נק' תפילין תשמישי קדושה ר"ל דקדושה רומז על דביקות הש"י. וכמ"כ הקב"ה כביכול מניח תפילין. היינו שמייחד מחשבתו ורצונו כביכול רק לעשות רצונינו. וז"ש קדושים תהיו. היינו שתגיעו למדת הדביקות בשמו ית'. ולייחד כל האיברי' והחושים אליו ית'. וז"ש יכול כמוני. ר"ל שהדביקות של זרע ישראל בהש"י יהי' כ"כ חזק ממש כמו הדביקות שיש להבורא ב"ה וב"ש בהכנ"י. לז"א כי קדוש אני. קדושתי למעלה מקדושתכם. ר"ל דזהו ודאי שאין שום נברא יכול לדבק עצמו בשמו ית'. כמו שמדבק עצמו כביכול השי"ת בהכנ"י כי אין בכח שום אדם לבוא לידי דביקות כזו. ויה"ר שנהי' דביקים בשמו ית' ובמדותיו הק' בכל עת ורגע. וקדוש יאמר לו אמן:

קדושים תהיו. במדרש הה"ד ויגבה ה' צבאות במשפט. והאל הקדוש נקדש בצדקה. ארשב"י אימתי הקב"ה מתרומם כשעושה דין ומשפט ברשעים ואימתי הקב"ה מתקדש בצדקה בשעה שמלמד סנגוריא על ישראל כו'. דהנה השי"ת הוא גבוה על גבוהים. ובאמת

הש"י מתנהג בעניוות עם הכנ"י ואף שאין ערך לגדולתו ולרוממותו ית'. עכ"ז הוא כביכול מקטין ומצמצם עצמו. לתוך המדות של חסד ורחמים. כדי להיטיב להנבראים ובפרט לזרע ישראל. וכ"ז הוא רק לאוהבי שמו ויודעים שהם ממש כאפס ואין זולת שפעו וחיותו ית'. השופע עלינו תמיד בלי הפסק רגע ח"ו. אבל מי שהוא גבוה בדעתו ואין משים יראת אלהים נגד פניו. אז הקב"ה מגביה א"ע למעלה לרום השמים העליונים. ואז ממילא בהסתר פניו כביכול נעשה בהרשעי' דין ומשפט. וזהו שנעשה גבוה על גבוהים וגאה על גאים. וזהו ויגבה ה' צבאות במשפט. שהוא ית' מתרומם כשעושה משפט בהרשעים. וכנ"ל שלולא שסילק שכינתו מהתחתונים. והסתיר פניו מהם כביכול לא הי' נעשה משפט בהרשעים וכנ"ל. והאל הק' נקדש בצדקה. דלשון קדושה מורה על הפרשה והבדלה כנ"ל. היינו כשהאדם הוא עובר עבירה ח"ו. או איזה תאוה רעה. או מדה רעה. אז הקב"ה מלמד זכות עליו שהאדם אינו חייב בדבר. ולא בא זה מצד נשמתו ושכלו כ"א מצד אחר. כי בודאי הנשמה הוא קדושה חלק אלוה ממעל וממילא אינה חפיצה ברע. רק זה בא מחלק האב והאם שג' שותפין יש באדם. והאב מזריע כו' אשר מחלקי האב והאם בא האדם לידי עבירה ח"ו. אבל מצד נשמתו הק' שהוא חלק הש"י לא הי' האדם חוטא כלל. כי היא באה ממקום קדוש. וא"כ ע"י לימוד זכות זה על עמו ישראל נתקדש שמו ית'. היינו שמבדיל ומפריש את הנשמה שהוא חלקו. מן הרע ומחזיקו בכשרות. וזהו קידוש שמו ית'. וז"ש קדושים תהיו. כי יש בכם נשמה קדושה חלק אלוה ממעל כי קדוש אני ומצד נשמות ישראל ראוי ונכון להם להיות קדושים. וזה"ש איש אמו ואביו תיראו. ר"ל שכל אדם יסתכל ויירא מחלק אב ואם שיש בו שלא יבוא ע"י החלקים הללו לידי חטא ח"ו. כי זה תלוי בקדושת אב ואם בשעת הזיווג. וז"ש ואת שבתותי תשמרו. היינו שע"ז שתהיו יריאים וחרידים תמיד. מחלק האב והאם כנ"ל תמתינו על זיווג של שבת כדי שתולידו בקדושה. ושמירה היא לשון המתנה כמו ואביו שמר את הדבר. ולזה הקדים במורא אם לאב כי בזכר יש התגברות האם מחמת שהקדימה להזריע טיפה שלה תחלה. כמאחז"ל אשה מזרעת תחילה יולדת זכר. ויה"ר שנהי' קדושים כרצונו ית' אמן:

והתקדשתם והייתם קדושים. במדרש הנ"ל באופן אחר. יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני קדושתי למעלה מקדושתכם. וי"ל דהנה אי' בגמ' למה הצדיקי' דומים בפני השכינה כנר לפני האבוקה. ופי' מו"מ דובער זצ"ל. דאי' בגמ' אבוקה אורה לאחרי' ומיקטף קטופי. ורומז על הבורא ית' שהוא א"ס וא"ת וכח מי יכילנו. ובודאי אם הי' הקב"ה מאיר בעצם קדושתו היו כל העולמות כולם והנבראים. קמי' כלא. והיו ממש בטילין ממציאותם. רק שהוא ית' מצמצם שכינתו וקדושתו כפי כח כל נברא כדי שיוכלו כאו"א לקבל שפעו וחיותו. וזהו אורה לאחריה שא"א להשיג קדושתו כ"א בדרך אחוריים. ומיקטף קטופי. שהקדושה אינה שופע תמיד בתמידות כאחת רק מעט מעט ופעמי' האור חוזר עכ"ל. וזהו והייתם קדושים. יכול כמוני. היינו שלא תעמדו בהקדושה בתמידית רק שתחזרו לפעמים כמוני. ת"ל כי קדוש אני קדושתי למעלה מקדושתכם. ע"כ צריך להיות בחי' אור חוזר כדי שתוכלו לקבל. משא"כ אתם תוכלו להיות דביקים בתמידית. וכיה"ר אמן והבן היטב:

והייתם לי קדושים כי קדוש גו'. במדרש אמר הקב"ה אני קדוש ולעצמי אני מקדש. אלא אני מקדש את ישראל וישראל מקדשין אותי ע"כ לבאר זה י"ל ע"פ דאי' בזוה"ק. דאית ג' קיטרין בהאדם דאינון נפש ר"ונ. והאדם הוא בחי' קומה שלימה בחי' עולם קטן וכן בכל עולם ועולם יש כביכול אלו הג' בחי' וגם בעלמא דאצילותא קדישא ישנו כביכול אלו הג' בחי'. וגם בכ"א מהג' בחי' אלו כלולים אלו הג' בחי' ביחד. ובחי' נשמ"ה הוא בחי' וסוד חב"ד. ובחי' רוח' הוא בחי' וסוד חג"ת. ובחי' נפש הוא בחי' וסוד נה"י. והנה כמו שיש בעולם המלאכים והגלגלים בחי' הנק' שכל הנבדל. ככה ישנו בעולמות עליונים הק'. והוא בחי' קודש ישראל לה' ראשית תבואתו. כי קודש הוא לשון הבדלה והפרשה כמבואר לעיל כמה פעמים. ומבחי' קודש הוא מקור החיות משח רבות עילאה קדישא והשפעה טובה כל טיבו וכל חדו וכל ברכאין לכל העולמות ושם הוא מקור ושורש לאינון ג' קיטרין. והנה ידוע שישראל עלו במחשבה תחלה להבראות. והי' אז הכנ"י בבחי' יו"ד. והי' טמיר וגניז במחשבה עילאה סתימאה והמחשבה הי' בסוד ובחי' אור המקיף. והיו בחי' קודש מקיפין לה כביכול. והמשכה הוא ע"י וא"ו ואז נעשה קדוש מלא בוא"ו וזהו סוד הקידושין. שהאצבע הוא כביכול בחי' וא"ו. והטבעת קדושין הוא המקיף אותו סוד אור מקיף ואומר הרי את מקודשת לי. והבן זה. וזהו ג"כ סוד הקדושה שאנו אומרים בכל יום. קדוש קדוש קדוש. היינו להמשיך מהג' בחי' של נשמה כביכול דאינון בסוד חב"ד. אל התלת אבהן קדישין סוד חג"ת. דאינון ג' בחי' של רוח כביכול. ה' צבאות הוא בחי' נה"י ג' בחי' נפש כביכול. ואח"כ מלא כל הארץ כבודו סוד מלוכה עליונה הק'. והנה כאשר האדם מפריש ומבדיל א"ע מכל תאוה ומותרות ומכל תענוגי העוה"ז. ומכש"כ מהעבירות ר"ל. אזי נק' קדוש. וכאשר הוא נזהר ושמור כל אבר ואבר לבל יפגום אותם ח"ו. כגון חוש הראיה וחוש השמועה וחוש הדיבור. שהם רומזים לעולמות עליונים הק'. וכן כל שאר איבריו כשהם טהורים וקדושים. אזי ממשיך עי"ז קדושה ושפע חיות וברכאין טבין לכל העולמות עליונים. ונמשך עליהם שפע חיות ומשח רבות עילאה קדישא מהמקור ושורש החיות שהוא בחי' קודש. וזהו פי' המדרש אני מקדש את ישראל. היינו אני מבדיל ומפריש את ישראל להיותם לי. והיינו ע"י המצות הק' אשר צוני הבורא בהוב"ש הנכבד והנורא. ועי"ז נעשים איבריו של האדם קדושים. וכמו שאנו אומרים אשר קדשנו במצותיו. ועי"ז ישראל מקדשין אותי כביכול. כי עי"ז ישראל ממשיכין קדושה וחיות ושיעשועים ושפע טובה וכל טיבו וכל חדו לכל עלמין עילאין קדישין. וכיה"ר עד יערה עלינו רוח ממרום וישלח לנו משיח צדקנו בב"א והמשכיל יבין כ"ז היטב: